

ΠΩΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ;

Το παρόν φυλλάδιο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου με τίτλο:

«Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, τις πολιτικές και πρακτικές δασοπροστασίας»,

που υλοποιείται από την **Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ)**

στις Περιφερειακές Ενότητες Φωκίδας και Βοιωτίας από το Νοέμβριο του 2021 μέχρι και τον Ιούνιο του 2022, με την ευγενική υποστήριξη της Εταιρείας **MYTILINEOS**.

Στο πλαίσιο του έργου πραγματοποιήθηκαν δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης με σχολεία και εθελοντικές ομάδες πολιτών, δράσεις δενδροφυτεύσεων και καθαρισμών επιλεγμένων δασικών περιοχών από απορρίμματα, επιμορφωτικό σεμινάριο εκπαιδευτικών, και παράχθηκε σχετικό εκπαιδευτικό υλικό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Προστασία
της Φύσης

70 χρόνια
...και συνεχίζουμε

M

MYTILINEOS

ΜΑΘΑΙΝΩ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

Πως προστατεύομαι από τις δασικές πυρκαγιές;

Τι πρέπει να κάνω για να είναι ανθεκτικό και να μην καταστραφεί;

Το σπίτι μου είναι ανθεκτικό στη φωτιά;

Τι πρέπει να κάνω για να είμαι ασφαλής, σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς;

Ποιες γνώσεις μου χρειάζονται;

Να μείνω στο σπίτι μου ή να φύγω;

Αν το σπίτι σου:

- ✓ Έχει κουφώματα, παντζούρια αλουμινίου και διπλά τζάμια
- ✓ Ο «σκελετός» του (δηλαδή οι κολώνες και τα δοκάρια) και η στέγη του είναι από μπετόν
- ✓ Οι τοίχοι είναι από τούβλα και σοβά (επίχρισμα)
- ✓ Οι υδρορροές είναι μεταλλικές
- ✓ Στην καμινάδα του τζακιού υπάρχει σίτα

τότε το σπίτι αυτό είναι μάλλον απίθανο να καταστραφεί

και επίσης είναι πολύ πιθανό να αποτελέσει καταφύγιο και να σε προστατέψει από τη δασική πυρκαγιά.

Όχι μόνο εσένα αλλά και εκείνους τους γειτονές σου που πιθανά δεν έχουν τόσο ανθεκτικό σπίτι ή και περαστικούς που μπορεί να βρεθούν έξω από το σπίτι σου και χρειαστούν τη βοήθειά σου.

Πολλά τα «αν» αλλά όταν η δασική πυρκαγιά έχει μεγάλη ένταση, δηλαδή μεγάλες φλόγες, θα δοκιμάσει με ακραίο και βίαιο τρόπο, την αντοχή του σπαιού σου. Η προσέγγιση μιας δασικής πυρκαγιάς στη θέση που βρίσκεσαι είναι πιθανό να σε πανικοβάλλει αν δεν έχεις γνώσεις για τις δασικές πυρκαγιές. Ακόμη και για τον δασοπυροσβέστη, μια πυρκαγιά με μεγάλες φλόγες είναι πάντα μια δοκιμασία.

Ακόμη κι αν τα τζάμια σου δεν είναι διπλά, θα αντέξουν
αν έχεις εγκαίρως κλείσει τα παντζούρια.

Εγκαίρως όμως!

Είναι κρίσιμο να κλείσεις τα τζάμια και τα παντζούρια εγκαίρως
και για έναν ακόμη πολύ σημαντικό λόγο:

Για να μην μπει καπνός και για να μην μπουν καύτρες στο εσωτερικό του σπιτιού.

Οι καύτρες είναι πολύ μικρά κομμάτια από κλαδιά φλεγόμενων θάμνων ή δέντρων ή από τον φλοιό τους.

Προσγειώνονται είτε φλεγόμενες είτε καυτές (σαν καρβουνάκια) μεταδίδοντας τη φωτιά δεκάδες ή και εκατοντάδες μέτρα μακριά από «εκεί που είναι τώρα οι φλόγες».

Ακόμη και ξύλινα να είναι τα παντζούρια σου, αντέχουν αν είναι καλοσυντηρημένα και βαμμένα με το κατάλληλο πυράντοχο βερνίκι.

θεωρούνται ανθεκτικά.

Ακόμη κι αν έρθουν σε επαφή με φλόγες για αρκετή ώρα και πιάσουν φωτιά, η φωτιά δεν θα μπει γρήγορα μέσα στο σπίτι.

Θα καθυστερήσει αρκετά, μέχρι να σπάσει τα τζάμια και να μπει στο εσωτερικό του σπιτιού.

Αυτό όμως δεν είναι εύκολο να σου το αναλύσω εδώ.
Δεν μπορώ να στα εξηγήσω όλα μέσα από ένα φυλλάδιο,
το καταλαβαίνεις.

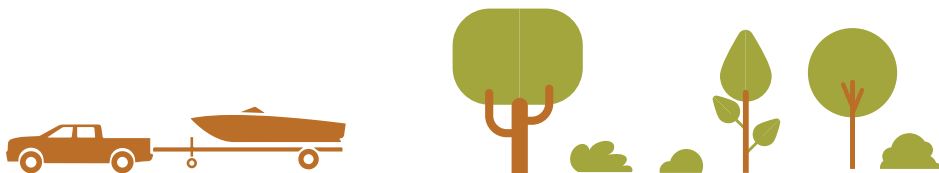

ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΕΙΣ!

Μάζεψε, εγκαίρως σε παρακαλώ, τυχόν κουρτίνες που βρίσκονται στο εξωτερικό του σπιτιού και τυχόν τέντες που είναι κατεβασμένες.

Κατασκευές από καθάμα ή ύφασμα για τη δημιουργία σκιάς, θα πρέπει επίσης να μεταφερθούν στο εσωτερικό του σπιτιού.

Καταλαβαίνεις πως πρέπει να εξασφαλίσεις ότι δεν θα υπάρχει, κοντά στα παράθυρα, κάποιος καναπές ή κάποιο μεγάλο πλαστικό παιχνίδι των παιδιών που μπορεί να πιάσει φωτιά και να καίγεται για ώρα. Ούτε εκτεθειμένα ξύλα για το τζάκι ούτε βλάστηση που να μπορεί να καεί, επίσης.

Αν όμως στην αυλή σου βρίσκεται μία βάρκα, ένα τροχόσπιτο ή ένα αυτοκίνητο και αυτά αρπάξουν φωτιά, τότε δίπλα στο σπίτι σου θα καίει μία φωτιά που δεν έχει καμία σχέση με δασική πυρκαγιά.

Θα καίει για πολλή ώρα, με μεγάλη ένταση και θα εκπέμπει εξαιρετικά βλαβερούς και επικίνδυνους για την υγεία σου, αέριους ρύπους.

Μεμονωμένα δέντρα ή θάμνοι και καλλωπιστικά φυτά, **δεν απειλούν σοβαρά το σπίτι**. Ειδικά αν είναι δρυς, αμυγδαλιά, λεβάντα, σφένδαμος, λιγούστρο, αγκυροκρασιά, γεράνι, δάφνη ή αρτεμισία.

Τι γίνεται λοιπόν στην αυλή σου;

Ένα δέντρο στην αυλή σου
δεν σε απειλεί αν στο έδαφος

γύρω από τον κορμό του δεν υπάρχει τίποτα που να μπορεί να καεί.

Για να πάρει φωτιά το δέντρο και να λαμπαδιάσει ολόκληρο, πρέπει κάτω από τα κλαδιά του να υπάρχει βλάστηση αρκετά ξερή ή άλλα τεχνητά υλικά που να μπορούν να καούν είτε επειδή ήρθαν σε επαφή με τις φλόγες που καίνε γειτονική βλάστηση είτε επειδή πήραν φωτιά από καύτρες που προσγειώθηκαν επάνω τους.

Αν τα δέντρα είναι πολλά και κοντά το ένα στο άλλο, με τα κλαδιά τους να μπλέκονται, τότε τα πράγματα μπορεί να αλλάζουν προς το χειρότερο ειδικά αν η περιοχή σου δεν είναι επίπεδη αλλά μία αρκετά απότομη πλαγιά ή μια περιοχή κοντά σε μια ρεματιά, ειδικά όταν στην ρεματιά αυτή, η ροή του νερού δεν είναι μόνιμη.

Αν έχεις φράχτη από δενδρολίβανο, λείλαντ, τούγια ή κυπαρίσσι, γνώριζε ότι είναι εύφλεκτος.

Σού προτείνω να τα αντικαταστήσεις με:

αγιόκλημα, αμπέλι, αγγελική, λεβάντα, τικροδάφνη ή κισσό.

Σε παρακαλώ, μην επιτέξεις τον ευκάλυπτο.

Θυμήσου όμως ότι δεν γίνεται να στα εξηγήσω όλα μέσα από ένα φυλλάδιο...

Αν το σπίτι σου έχει ξύλινη στέγη, τα πράγματα δυσκολεύουν.

Πρέπει να τη διατηρείς καθαρή από πευκοβελόνες και φύλλα και πρέπει επίσης, να διασφαλίσεις ότι δεν μπορούν να περάσουν καύτρες και να βάλουν φωτιά στο πισσόχαρτο ή το ασφαλτόπανο που υπάρχει από κάτω για τη μόνωσή της.

Φρόντισε να τοποθετήσεις σίτες στην επαφή της στέγης με τους τοίχους, για να προστατεύσεις τα ανοίγματα που υπάρχουν μεταξύ τους.

Θέλεις να μείνεις για να προστατέψεις το σπίτι σου; Έχεις την απαραίτητη εκπαίδευση και εμπειρία για κάτι τέτοιο;

Αν την έχεις, τότε σίγουρα γνωρίζεις πως πρέπει να έχεις και τα κατάλληλα ρούχα αλλά και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας για να προστατεύσεις το κεφάλι σου (κράνος), την αναπνοή σου (μάσκα μισού προσώπου που καλύπτει μύτη, στόμα και πηγούνι) και τα μάτια σου (γυαλιά). Πρέπει επίσης να έχεις γάντια και κατάλληλα υποδήματα.

Τι εξοπλισμό πυρόσβεσης έχεις στη διάθεσή σου;

Υπάρχουν περιορισμοί στην πρόσβαση των πυροσβεστικών δυνάμεων στο σπίτι σου ή θα την χαρακτήριζες εύκολη;

Το να αποφασίσεις ή να αναγκαστείς να παραμείνεις μέσα στο σπίτι σου, κατά το “πέρασμα” μίας δασικής πυρκαγιάς, είναι μία δύσκολη απόφαση και ίσως μία τρομακτική εμπειρία, αν δεν έχεις επαφή με το αντικείμενο της πυρόσβεσης.

ΟΜΩΣ Ο ΚΑΝΟΝΑΣ ΕΙΝΑΙ:

Ή φεύγεις εγκαίρως οργανωμένα και με ασφάλεια από εκεί ή παραμένεις μέσα στο ανθεκτικό σπίτι σου ή καταφεύγεις σε άλλο ανθεκτικό κτίριο

(π.χ. δημαρχείο, σχολείο, σύγχρονα κατασκευασμένη εκκλησία) εάν η διαφυγή σου δεν είναι εξασφαλισμένη.

Αυτό, γιατί εάν φύγεις πανικόβλητος την τελευταία στιγμή, μάλλον δεν θα τα καταφέρεις, διότι θα εκτεθείς σε καπνό, καυτά αέρια και πιθανά σε φλόγες.

Είναι σημαντικό να γνωρίζεις ότι σε παρόμοιες περιπτώσεις, πολλοί άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους πριν τους πλησιάσουν οι φλόγες.

Ενώ εάν μείνεις μέσα σε ένα ανθεκτικό κτίριο και δεν κάνεις τραγικά λάθη λόγω πανικού, θα τρομάξεις αλλά θα επιβιώσεις.

Πρέπει να έχεις κλείσει εγκαίρως, τα πάντα! Ερμητικά!

Δεν έχουν αναφερθεί θάνατοι ή τραυματισμοί ανθρώπων οι οποίοι συνειδητά επέλεξαν να καταφύγουν μέσα σε ανθεκτικό σπίτι, κλείνοντας εγκαίρως παράθυρα, παντζούρια, και πόρτες. Οι συνάνθρωποί μας αυτοί, πήραν τη σωτήρια απόφαση καθώς είχαν συνειδητοποιήσει ότι ήταν αργά για ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.

Αν έχεις λυόμενο σπίτι!

δηλαδή εύφλεκτο, μη ασφαλές σπίτι
ή αν το σπίτι σου βρίσκεται

μέσα σε πυκνή και συνεχή βλάστηση ή και σε πολύ απότομη πλαγιά

πρέπει να φροντίσεις να φύγεις εγκαίρως από αυτό!

Η πυρκαγιά σε χορτολιβαδική ή σε φρυγανική βλάστηση
μπορεί να σε απειλήσει σοβαρά!

Μην την υποτιμάς!

**Αν ζεις σε ένα σπίτι σύγχρονο, φτιαγμένο από
τούβλα και μπετό, έχεις δύο επιλογές:**

Να το προετοιμάσεις και να φύγεις.

Να το προετοιμάσεις και να μείνεις.

ΕΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΦΥΓΕΙΣ ΠΡΕΠΕΙ:

Να είσαι σίγουρος ότι δεν θα βρεις φωτιά στον δρόμο σου.

Εάν δεν είσαι σίγουρος, δεν πρέπει να φύγεις

χωρίς να ξέρεις ή

χωρίς να βλέπεις που τηγαίνεις.

Σού θυμίζω:

**Και να φύγεις, πριν φύγεις, κλείσε τα πάντα
ερμητικά για να μειώσεις την πιθανότητα
καταστροφής του σπιτιού σου**

ΕΑΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΕΙΣ Ή ΘΕΛΗΣΕΙΣ ΝΑ ΜΕΙΝΕΙΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΟΥ, ΠΡΕΠΕΙ:

- Να κρατήσεις την ψυχραιμία σου.
- Να κλείσεις τα πάντα ερμητικά πριν από το πέρασμα της πυρκαγιάς, εγκαίρως.
- Να κλείσεις με βρεγμένα πανιά τυχόν χαραμάδες σε πόρτες και παράθυρα.

Και να γνωρίζεις ότι αν έχεις ακολουθήσει πιστά τα παραπάνω, η θερμοκρασία μέσα στο σπίτι δεν θα αυξηθεί και δεν θα μπουν καυτά αέρια, καπνός και καύτρες.

“Προετοιμάζω” σημαίνει:

Αν έχω ξύλινη στέγη με κεραμίδια, την καθαρίζω από βελόνες και φύλλα.

Καθαρίζω τις υδρορροές.

Κλείνω τα πάντα ερμητικά: πόρτες, παράθυρα, παντζούρια, τζάμια.

Μαζεύω τις τέντες και αφαιρώ οποιαδήποτε εξωτερική κουρτίνα.

Δεν ξεχνώ να κλείσω το τάμπερ (κλαπέτο) του τζακιού.

Απομακρύνω από την αυλή μου οποιοδήποτε εύφλεκτο υλικό, όπως καναπέδες, καρέκλες και πλαστικά παιχνίδια.

Αν στην αυλή υπάρχει αυτοκίνητο, βάρκα ή τροχόσπιτο και πάρει φωτιά κατά το πέρασμα της πυρκαγιάς, θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα.

Είτε μείνω, είτε φύγω, φρόντιζω να ανοίξω εγκαίρως τις πόρτες της αυλής (εισόδους και πάρκινγκ).
Αν είναι ηλεκτρικές, τις ανοίγω πριν «κοπεί το ρεύμα».
Αν δεν προλάβω και χρειαστεί να τις ανοίξω χειρωνακτικά, θα καθυστερήσω σημαντικά.

Ο γενικός του ηλεκτρικού ρεύματος του σπιτιού μου πρέπει να είναι κατεβασμένος κατά το πέρασμα της δασικής πυρκαγιάς.

Θα ήθελα επίσης να δώσεις προσοχή σε κάτι πολύ σημαντικό!!

Ο καθένας από εμάς, αν φανεί απρόσεκτος, μπορεί να γίνει εμπρηστής από αμέλεια. Δεν έχει και τόσο σημασία το αν «ξέρεις» ή αν «έχεις εμπειρία».

- Το κάψιμο κλαδιών
- Η χρήση εργαλείων που παράγουν σπινθήρες
- Η στάθμευση του αυτοκινήτου πάνω σε ξερά χόρτα
- Το υπαίθριο ψήσιμο
- Το απρόσεκτο κάπνισμα μελισσιών
- Το απρόσεκτο άναμμα ενός καντηλιού

μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιά!

Μία μέρα με ισχυρό άνεμο, η πυρκαγιά που μπορεί να ξεκινήσει από μία σπίθα λόγω απροσεξίας, θα εξαπλωθεί με πολύ μεγάλη ταχύτητα.

Δεν θα προλάβεις να τη σβήσεις ακόμη κι αν έχεις νερό δίπλα σου!

Δυστυχώς, τις ημέρες με ισχυρό άνεμο αλλά και πιο σπάνια τις ημέρες με πολλή υγρασία στην ατμόσφαιρα, στο δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συμβαίνουν βραχυκυκλώματα και αστοχίες που επίσης, προκαλούν την έναρξη πυρκαγιών.

Σε κάποιες άλλες περιπτώσεις, σπινθήρες από το πέρασμα ενός τρένου ή από εξατμίσεις μοτοσυκλετών ή γεωργικών μηχανημάτων, επίσης προκαλούν την έναρξη πυρκαγιών.

Καταστροφικές πυρκαγιές όπως στην Ηλεία το 2007, στον Υμηττό το 2015 και στην βορειοανατολική Αττική το 2018, έχουν ξεκινήσει από αμέλεια.

Όπως σου ξαναείπα, δεν μπορώ να στα εξηγήσω όλα μέσα από ένα φυλλάδιο..

Βέβαια, αν δεν τα αναλύσω διεξοδικά, η πιθανότητα μη κατανόησης είναι σημαντική ή μπορεί να μην καλύψω κάποια απορία σου.

Αν, από την άληθη, τα αναλύσω διεξοδικά, μπορεί να σε κουράσω και να μην διαβάσεις τελικά ολόκληρο το φυλλάδιο ή μπορεί να σε μπερδέψω.

Σού προτείνω λοιπόν, εκτός από την ανάγνωσή του, να φροντίσεις να παρακολουθήσεις κάποιες από τις παρουσιάσεις για τα ζητήματα αυτοπροστασίας των πολιτών!

"Η προστασία των πολιτών από τις δασικές πυρκαγιές και η μεγάλη σημασία της προετομασίας σπιτιών και οικισμών»

Ενημερώσου για τις Περιφερειακές Ενότητες
Φωκίδας και Βοιωτίας

Στην Στερεά Ελλάδα υπάρχουν αρκετές περιοχές που κατά περιόδους προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

Κάποιες βρίσκονται στη Φωκίδα και τη Βοιωτία.

Το Λιδωρίκι, η Ερατεινή, το Γαλαξίδι, η Ιτέα, η Άμφισσα, οι Δελφοί, η Αράχωβα, το Δίστομο και τα Άσπρα Σπίτια, είναι μερικές από αυτές.

Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ

Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Σε περίπτωση πυρκαγιάς απόφυγε άσκοπες μετακινήσεις γύρω από πολυσύχναστους προορισμούς. Απόφυγε τον πανικό.

Τους Δελφούς, επισκέπτονται τουρίστες απ' όλο τον κόσμο.

Κάποιοι μπορεί να μη γνωρίζουν την Αγγλική γλώσσα.

Κατά την είσοδό σου στον αρχαιολογικό χώρο, ζήτησε να ενημερωθείς από τους εκεί εργαζόμενους για τις ενδεχόμενες εναλλακτικές διαδρομές που πρέπει ν' ακολουθήσεις σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Η έγκαιρη απομάκρυνσή σου από τις περιοχές που φιλοξενούν εύφλεκτη βλάστηση, είναι καθοριστικής σημασίας.

Είναι χρήσιμο να θυμάσαι ότι οι ελαιώνες που είναι καθαρισμένοι από τα χόρτα δεν σε απειλούν άμεσα, σε αντίθεση με τους ακαθάριστους.

Αν δω καπνό ή φωτιά, τηλεφωνώ αμέσως

στο **112** ή στο **199**

**Δεν υποθέτω ότι έχει καλέσει κάποιος άηλος!
Απαντώ στις ερωτήσεις του τηλεφωνητή
και δεν κλείνω πρώτος το τηλέφωνο.**

Δήλωση αποποίησης ευθύνης

Το παρόν φυλλάδιο προορίζεται ως οδηγός (έγγραφο καθοδήγησης) που παρέχει κάποιες διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προστασία των πολιτών από τις δασικές πυρκαγιές και την αύξηση της ανθεκτικότητας κατοικιών και κτιρίων και μπορεί, επίσης, να βοηθήσει στην κατανόηση της απειλής που προέρχεται από τις δασικές πυρκαγιές.

Βασικά και χρόνια ερωτήματα των πολιτών για τη διακινδύνευσή τους και τον κίνδυνο καταστροφής της περιουσίας τους, έχουν καθορίσει σε μεγάλο βαθμό τη δομή, το ύφος και την μορφή του κειμένου. Σημειώνεται ότι το παρόν έγγραφο δεν θεωρείται δεσμευτικό, τελικό, οριστικό ή εξαντλητικό και δεν θίγει οποιεσδήποτε άλλες εν εξελίξει ή μελλοντικές, παρόμοιες πρωτοβουλίες.

Ο συγγραφέας, ο συντονιστής (ΕΕΠΦ) και ο χορηγός δε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη από την εφαρμογή των οδηγιών του παρόντος.

**ΠΩΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΑΙ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ;**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021-ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΦΩΚΙΔΑΣ - ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Επιστημονικός σύμβουλος: Δρ. Μιλτιάδης Αθανασίου
Γραφιστικός σχεδιασμός: xMx GRAPHICS

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Νίκης 20, Αθήνα, Τ.Κ. 10557

τηλέφωνο επικοινωνίας: 210 3224944

e-mail: info@eepf.gr

www.eepf.gr